

BIULETYN BAŁTYCKI

W I L B I

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr. _____ Wilno, dnia 18 maja 1932 r. _____ 46.

T r e ś ć n u m e r u :

ŁOTWA.

Kronika: 1. Rynki zbytu dla produktów łotewskich na Bliskim Wschodzie. 2. Łotwa a Czechosłowacja. 3/3 Maj u Polaków na Łotwie. 4. Emigranci rosyjscy w ujęciu "Latviesu Bals". 5. Zarzuty moskiewskie pod adresem Łotwy. 6. Redukcje urzędników. 7. Dokoła rokowań ekonomicznych z Rosją. 8. Goście z Polski.

ESTONJA.

Kronika: 1. Dokoła traktatu handlowego między Estonją a Sowietami. 2. Polityka dyskontowa Banku Estońskiego. 3. Udzielenie koncesji "Łotowi". 4. Podział funduszu na cele kulturalne. 5. Sprawa premij dla eksporterów masła. 6. Umowa handlowa między Estonją a Łotwą. 7. Tekst paktu o nieagresji między Estonją a Sowietami. 8. Umowa handlowa między Estonją a Hiszpanją. 9. Eksport jaj do Niemiec. 10. Sprzedaż waluty zagranicznej. 11. Przemysł torfowy w Estonji.

---ośo---

ŁOTWA. Kronika: 1. R y n k i z b y t u d l a p r o d u k t ó w ł o t e w s k i c h n a B l i s k i m W s c h o d z i e . Na wystawie w Tel-Awiv /Palestyna/ pawilon z produktami łotewskimi cieszył się dużą frekwencją. W związku z tem wyłaniają się poważne perspektywy dla eksportu łotewskiego na Bliskim Wschodzie. W pierwszym rzędzie eksportowałyby Łotwa masło, a następnie konserwy rybne, wyroby z gumy, czekoladę i cukierki, likiery, naczynia aluminiowe, fornir, papier, linoleum i t.d.

2. Ł o t w a a C z e c h o s ł o w a c j a . "Pehdeja Brihdi" /Nr.105/: Niedawno Państwowy Bank Czechosłowacki zarządził ograniczenie wypłat należnych firmom i bankom łotewskim. Krok ten zaskoczył Łotwę w dużym stopniu, zwłaszcza, że import towarów czeskich na Łotwę jest dosyć duży. W związku z posunięciem banku czechosłowackiego firmy łotewskie zastosowały odpowiednie środki w kierunku ograniczenia importu z Czechosłowacji. Między obu krajami toczą się obecnie rokowania dla uregulowania tej sprawy.

3. 3 - c i M a j u P o l a k ó w n a Ł o t w i e . "Pehdeja Brihdi" /Nr.108/: Dawniej 3-ci Maj był obchodzony we wszystkich polskich szkołach na Łotwie, przyczem w kościołach odprawiano nabożeństwa, zaś w lokalach szkolnych organizowano wieczorki i akademje w duchu Polski Mocarstwowej. W r.b. M-stwo Oświaty zabroniło tego rodzaju demonstracji obcych w szkołach, wywołując przez to skargi "Naszego Głosu". Mimo to 3 Maja Polacy na Łotwie obchodzili. Znany polonizator w Dyneburgu ks. Ławrynówicz odprawił uroczyste nabożeństwo, a wieczorem zorganizował akademję. Uroczystości również obchodzono 3 Maja w Związku Akademików Polaków w Rydze.

Nietaktowny szowinizm mniejszości polskiej na Łotwie istotnie godziem jest podziwu. O ile wiadomo towarzystwa niemieckie i rosyjskie na Łotwie nigdy nie próbowały obchodzić niemieckich i rosyjskich świąt państwowych.

4. E m i g r a n c i r o s y j s c y w u j ę c i u "L a t v i e s u B a l s". "Latviesu Bals" /Nr.19/: Próżno się spodziewać od emigrantów rosyjskich najmniejszej wdzięczności względem państw, które dały im przytułek. Świadczy o tem ostatnie morderstwo w Paryżu, które się odbyło nie bez udziału inspiratorów siejących ślepa nienawiść do wszystkiego, co nie zgadza się z materialnymi, monarchistycznymi lub komunistycznymi interesami emigracji. Spora część emigracji rosyjskiej mieszka w demokratycznej Łotwie i pragnęłaby w łotewskim życiu państwowym przewodzić, nie mając do tego żadnych praw.

"Pehdeja Brihdi", przytaczając powyższe myśli z "Latviesu Bals" wyraża życzenie, by z Łotwy wysiedlono szkodliwe elementy komunistyczne i monarchistyczne.

Z a r z u t y m o s k i e w s k i e p o d a d r e s e m Ł o t w y .
"Socjaldemokrats" /Nr.106/: W ostatnich dniach moskiewska "Prawda" zamieściła ostry artykuł, w którym twierdzi, że Ręga stała się na wzór Paryża i Warszawy ośrodkiem działalności emigrantów przeciwko Rosji Sowieckiej. Pod skrzydłem rządu i policji łotewskiej działają agencje wywiadowcze wszystkich wybitniejszych państw kapitalistycznych na szkodę Rosji Sowieckiej. Pragną one wywołać wojnę z Sowietami. Obok paryskiego pisma "Wozroźdzenie" do wojny też podjudza ryskie "Siegodnia". Wszystko to ma miejsce na Łotwie, która utrzymuje z Sowietami stosunki dyplomatyczne. Nie może to przyczynić się do polepszenia stosunków łotewsko-sowieckich.

6. R e d u k c j e u r z ę d n i k ó w . "Socjaldemokrats" /Nr.107/: Komisja Budżetowa Sejmu przyjęła projekt ustawy, na mocy której zwalniani będą ze służby państwowej urzędnicy, których żony /względnie odwrotnie/ pracują, przyczem pensja jednego z nich przewyższa 300 łt. miesięcznie.

7. D o k o ł a r o k o w a ń e k o n o m i c z n y c h z R o s j ą .
"Pehdeja Brihdi" /Nr.106/: Dyplomacja łotewska intensywnie opracowuje projekt nowego paktu handlowego z Rosją Sowiecką oraz przygotowuje się do rokowań ekonomicznych z innymi państwami sąsiednimi. Łotewski minister Spraw Zagr. Zarinsz oraz poseł sowiecki w Rydze Świdorski odbyli dn.12 b.m. naradę w sprawie podpisania traktatu handlowego.

18 b.m. przybywa do Rygi delegacja estońska do prowadzenia rokowań gospodarczych.

23 b.m. odbędzie się w Rydze narada litewsko-łotewska w sprawie wyrównania bilansu handlowego między dwoma krajami.

8. G o ś c i e z P o l s k i . "Latvijas Sargs" /Nr.20/: 16 b.m. przybyli do Rygi z Polski redaktor Ewert i dwaj wyżsi urzędnicy ze Sztabu Strzelców. Goście mają na celu zapoznanie się z organizacją strzelców łotewskich.

ESTONJA.Kronika:1.D o k o ł a t r a k t a t u h a n d l o w e g o m i ę d z y E s t o n j ą a S o w i e t a m i . "Päewaleht" /Nr.130/: Sowiety mają zamiar zakupić w Estonji większą ilość towarów i bydła. Wzajemnie za to Estonja udzieliłaby Rosji licencji na przewóz produktów sowieckich.

2. P o l i t y k a d y s k o n t o w a B a n k u E s t o ń s k i e g o .
"Rev.Ztg." /Nr.107/: Od 15 maja r.b. wstrzymane zostały przez Bank Estoński dyskonta weksli, wystawianych przez importerów.

3. U d z i e l e n i e k o n c e s j i "L o t o w i". "Rev.Ztg." /N.107/: Rząd estoński udzielił koncesji polskiemu t-stwu lotniczemu "LOT" na uruchomienie linii lotniczej Ryga-Tallin-Helsingfors na przeciąg 5 lat.

4. P o d z i a ł f u n d u s z u n a c e l e k u l t u r a l n e .
"Rev.Ztg." /Nr.107/: Rada Funduszu na cele kulturalne przedsięwzięła następujący podział funduszu: literatura 17.100 koron, muzyka 14.600 kor., teatr 29.000 kor., prasa 4.500 kor., i t.d. Razem 89 tys.koron.

5. S p r a w a p r e m i j d l a e k s p o r t e r ó w m a s ł a .
"Päewaleht" /Nr.129/: M-stwo Rolnictwa wystosowało memoriał do M-stwa Przemysłu, by zwiększono cko i użyto tej nadwyżki jako premii dla artykułów rolnych, a w pierwszym rzędzie dla eksporterów masła. Chodziłoby o sumę 550 tys.koron.Estonja wzorowałaby się w tym względzie na Polsce, Łotwie i Litwie.

6. U m o w a h a n d l o w a m i ę d z y E s t o n j ą a Ł o t w ą .
"Päewaleht" /Nr.128/: 18 b.m. nastąpić ma podpisanie estońsko-łotewskiej umowy handlowej.

7. T e k s t p a k t u o n i e a g r e s j i m i ę d z y E s t o n j ą a S o w i e t a m i . "Päewaleht" /Nr.128/: Tekst paktu o nieagresji między Estonją i Sowietami brzmi jak następuje: Art.I. Granice ustalone 2 lutego 1920 r.są niewzruszalne. Art.II. Żadno z państw - kontrahentów nie będzie zawierało układów z innymi państwami, sprzecznych z interesami jednego z kontrahentów. Art.III. Zobowiązania zawarte w powyższych artykułach nie mogą zniweczyć ani zmienić praw międzynarodowych, wynikających z wzajemnych przyrzeczeń. Art.IV. W myśl powyższych obustronnych zobowiązań wszelkie nieporozumienia będą rozstrzygane przez komisję, składającą

ca się z równej liczby przedstawicieli obu państw. Art.V.Niniejszy układ wydany zostaje w języku estońskim i rosyjskim, przyczem obydwaj egzemplarze mają moc prawną. Art.VI. Niniejsza umowa wejdzie w życie w momencie wymiany listów ratyfikacyjnych i będzie ważna przez 3 lata. Obydwa państwa mają prawo zerwać umowę na 6 miesięcy przed upływem terminu, o ile któryś z kontrahentów napadnie na jakieś inne państwo. O ile żadna strona nie zerwie układu, przedłuży się on automatycznie o 2 lata.

8. U m o w a h a n d l o w a m i ę d z y E s t o n j a a H i s z p a n j ą . "Päevaleht" /Nr.128/: Poseł hiszpański Manuel Garcia de Acilu przybył do Tallina i odbył konferencję z ministrem Spraw Zagranicznych Teennisonnem w sprawie umowy handlowej między Estonją a Hiszpanją, polegającej na wzajemnej wymianie towarów /ze strony hiszpańskiej wino, pomarańcze, cytryny i in.owoce, ze strony estońskiej zaś celuloza, papier i jaja/.

9. E k s p o r t j a j d o N i e m i e c . "Rev.Ztg." /Nr.104/: Wysłano do Niemiec pierwszą partję jaj /180 skrzyń - 68.040 sztuk/.

10. S p r z e d a ż w a l u t y z a g r a n i c z n e j . "Rev.Ztg." /Nr.105/: Bank Estoński postanowił sprzedawać tylko tyle obcej waluty codziennie, ile jej w tym samym dniu wpłynęło.

11. P r z e m y ś ł t o r f o w y w E s t o n j i . "Rev.Ztg." /Nr.104/: Na państwowych terenach torfowych znalazło pracę 400 osób. Zamierza się wykopać 100 tys.mtr.⁶ torfu.

-----ooo:§:ooo-----

27